

Středa 21. května 2008

21. vyzývá Komisi, Radu a Parlament, aby se na nejvyšší úrovni zasadily o jednání a rozhovory o strategickém rozšíření vysoce účinných taktik, zásad a norem členských i nečlenských států EU v oblasti vědeckého výzkumu a činností zaměřených na řešení problematiky změny klimatu do všech partnerských zemí v souladu s doporučeními vědecké obce;

22. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a vládám i parlamentům členských států.

Zpráva o pokroku Turecka za rok 2007

P6_TA(2008)0224

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 21. května 2008 o zprávě o pokroku Turecka za rok 2007 (2007/2269(INI))

(2009/C 279 E/11)

Evropský parlament,

- s ohledem na zprávu Komise o pokroku Turecka za rok 2007 (SEK(2007)1436),
 - s ohledem na svá předchozí usnesení ze dne 27. září 2006 o pokroku Turecka na cestě k přistoupení ⁽¹⁾ a ze dne 24. října 2007 o vztazích mezi EU a Tureckem ⁽²⁾,
 - s ohledem na svá usnesení ze dne 6. července 2005 ⁽³⁾ a ze dne 13. února 2007 ⁽⁴⁾ o úloze žen ve společenském, hospodářském a politickém životě v Turecku,
 - s ohledem na rámec pro jednání s Tureckem ze dne 3. října 2005,
 - s ohledem na rozhodnutí Rady 2008/157/ES ze dne 18. února 2008 o zásadách, prioritách a podmínkách přístupového partnerství s Tureckou republikou ⁽⁵⁾ („přístupové partnerství“) a na předchozí rozhodnutí Rady o přístupovém partnerství z roku 2001, 2003 a 2006,
 - s ohledem na článek 45 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro zahraniční věci a na stanovisko Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví (A6-0168/2008),
- A. vzhledem k tomu, že poté, co Rada schválila rámec pro jednání, byla dne 3. října 2005 zahájena přístupová jednání s Tureckem, a vzhledem k tomu, že zahájení těchto jednání je výchozím bodem dlouhodobého procesu s otevřeným koncem,
- B. vzhledem k tomu, že se Turecko zavázalo k reformám, dobrým sousedským vztahům a postupnému sblížení s EU, a vzhledem k tomu, že by měly být tyto snahy vnímány jako příležitost pro Turecko samotné, aby se dále modernizovalo,
- C. vzhledem k tomu, že v souladu se závěry Evropské rady přijatými v prosinci 2006 závisí i nadále přistoupení k EU na důsledném splnění všech kodaňských kritérií a na integračních možnostech EU, která je společenstvím, jež se opírá o sdílené hodnoty,

⁽¹⁾ Úř. věst. C 306 E, 15.12.2006, s. 284.

⁽²⁾ Přijaté texty, P6_TA(2007)0472.

⁽³⁾ Úř. věst. C 157 E, 6.7.2006, s. 385.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 287 E, 29.11.2007, s. 174.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 51, 26.2.2008, s. 4.

Středa 21. května 2008

- D. vzhledem k tomu, že Komise ve své zprávě o pokroku za rok 2007 konstatovala, že „v roce 2007 bylo [...] v procesu politických reforem v Turecku dosaženo jen omezeného pokroku“,
- E. vzhledem k tomu, že v roce 2007 byla v Turecku posílena demokracie, byl zvolen nový parlament, který odráží politickou rozmanitost země, a byla vytvořena vláda se silným mandátem,
- F. vzhledem k tomu, že Turecko dosud neprovedlo opatření vyplývající z dohody o přidružení uzavřené mezi ES a Tureckem a z dodatkového protokolu k této dohodě,
- G. vzhledem k tomu, že v roce 2007 bylo otevřeno pět kapitol jednání,

Reformy na cestě k demokratické a prosperující společnosti

1. vítá závazek předsedy vlády Erdoğana, že rok 2008 bude rokem reforem; naléhavě vyzývá tureckou vládu, aby využila své silné parlamentní většiny a splnila své sliby a razantně přistoupila k reformám, které jsou zásadní pro přeměnu Turecka na moderní, prosperující demokracii, jež se bude opírat o sekulární stát a pluralitní společnost;
2. zdůrazňuje, že tato modernizace je především ve vlastním zájmu Turecka; uznává rovněž strategický význam stabilního, demokratického a prosperujícího Turecka pro EU; znovu opakuje, že je pro Turecko a jeho budoucí vztahy s EU zásadní, aby splnilo závazky přijaté v rámci přístupového partnerství;
3. zdůrazňuje své přesvědčení, že pouze společnost založená na dodržování lidských práv a základních svobod, demokracii, zásadách právního státu a sociálně orientovaném tržním hospodářství se může stát nenásilnou, stabilní a prosperující společností;
4. vyzdvihuje význam toho, aby Turecko potíralo všechny formy diskriminace v souladu s článkem 13 Smlouvy o ES, který požaduje rovnost pro všechny bez ohledu na pohlaví, rasový či etnický původ, náboženské vyznání nebo světový názor, zdravotní postižení, věk či sexuální orientaci;
5. bere na vědomí nedávnou revizi přístupového partnerství; uvědomuje si skutečnost, že v této revizi, která je v pořadí třetí od roku 2001, se ve většině oblastí jedná o prodloužení lhůty u nesplněných priorit o další období; naléhá na tureckou vládu, aby nyní začlenila priority a časové lhůty stanovené v partnerství do svých reformních plánů a měla přítom na paměti, že další prodlevy budou mít vážný dopad na tempo vyjednávání;
6. vítá skutečnost, že v roce 2007 převažovala demokracie nad pokusy armády o zasahování do politického procesu; vybízí tureckou vládu, aby dále systematicky usilovala o zajištění toho, že plnou zodpovědnost za vytváření vnitřní, zahraniční a bezpečnostní politiky, včetně politiky vůči Kypru, ponese demokraticky zvolená politická reprezentace a že ozbrojené síly budou tuto odpovědnost respektovat bezvýhradným a jednoznačným uznáním civilní vlády; upozorňuje především na to, že je zapotřebí, aby byl nad vojenskou a obrannou politikou a všemi souvisejícími výdaji zřízen plný parlamentní dohled;
7. je znepokojen důsledky případu, v němž se jedná o možnosti zákazu politické strany AKP; očekává, že Ústavní soud Turecké republiky bude respektovat zásady právního státu, evropské normy a pokyny o zákazu a rozpuštění politických stran a obdobných opatření přijaté benátskou komisí Rady Evropy ve dnech 10.–11. prosince 1999; žádá turecký parlament, aby uvedl ústavu v soulad s těmito normami o zákazu politických stran;

Středa 21. května 2008

8. vyzývá tureckou vládu, aby při prosazování reformy zohledňovala pluralitu a rozmanitost sekulárního a demokratického Turecka, a naléhavě žádá vládu a všechny politické strany, aby se konstruktivně zasadily o nalezení shody ohledně důležitých kroků k modernizaci země;
9. považuje změny článku 301 trestního zákoníku, které turecký parlament přijal dne 30. dubna 2008, pouze za první krok na cestě k zásadní reformě tohoto i dalších článků trestního zákoníku a očekává v tomto ohledu další vývoj; zdůrazňuje, že bylo dosaženo pokroku, pokud jde o svobodu projevu, a to jak na teoretické úrovni, tak i konkrétně v praxi; vyjadřuje politování nad tím, že v roce 2007 dále vzrostl počet osob stíhaných na základě ustanovení právních předpisů, která umožňující svévolně omezovat vyjadřování pokojných názorů⁽¹⁾; domnívá se, že zrušení článku 301 a dalších právních ustanovení, která představují nelegitimní omezování svobody projevu, již zaručuje mezinárodní právo, by představovalo nejlepší řešení, které zajistí, aby Turecko důsledně zaručovalo svobodu projevu a svobodu tisku v souladu s ustanoveními Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (EÚLP);
10. vítá skutečnost, že turecký parlament přijal před nedávnem zákon o nadacích; vítá záměr Komise, která hodlá provést rozbor tohoto nového aktu, a zdůrazňuje, že by měla prověřit, zda zákon řeší všechny nedostatky, s nimiž se potýkají nemuslimské náboženské komunity, pokud jde o správu a nabývání majetku, včetně zkonfiskovaného majetku prodaného třetím osobám; vyzývá turecké úřady, aby zajistily uplatňování tohoto zákona v souladu s EÚLP a judikaturou Evropského soudu pro lidská práva;
11. vybízí tureckou vládu, aby v návaznosti na pozitivní krok, který učinila přijetím zákona o nadacích, splnila své závazky v oblasti svobody náboženského vyznání a v souladu s EÚLP a judikaturou Evropského soudu pro lidská práva vytvořila právní rámec, jenž umožní všem náboženským komunitám působit bez zbytečných omezení, zejména pokud jde o jejich právní status, vzdělávání duchovních, volbu představených, náboženskou výchovu a budování míst pro konání bohoslužeb; vyzývá k ochraně náboženského a kulturního dědictví; opakuje svou výzvu k okamžitému znovuotevření řeckého pravoslavného semináře v Chalki a k užívání církevního titulu ekumenický patriarcha na veřejnosti; sdílí obavy, které dne 24. července 2007 vyjádřila Rada v souvislosti s rozhodnutím tureckého kasačního soudu o ekumenickém patriarchátu, a očekává, že toto rozhodnutí nebude dále bránit patriarchátu a dalším nemuslimským náboženským komunitám ve výkonu jejich práv, jež zaručuje EÚLP;
12. naléhá na tureckou vládu, aby v rámci svých priorit zahájila politickou iniciativu, která by přispěla k trvalému vyřešení kurdské otázky, jehož lze dosáhnout pouze na základě hmatatelného zlepšení kulturních, hospodářských a sociálních příležitostí pro občany kurdského původu, včetně skutečných možností učit se kurdsky v rámci veřejného a soukromého školství a užívat tohoto jazyka ve vysílání, každodenním životě a v přístupu k veřejným službám; domnívá se, že případný zákaz Strany za demokratickou společnost (DTP) by byl při hledání politického řešení kontraproduktivní;
13. vyzývá politickou stranu DTP, její poslance a starosty, aby se jednoznačně distancovali od Kurdské strany pracujících (PKK) a aby se konstruktivně zasadili o politické vyřešení kurdské otázky v rámci demokratického tureckého státu; ke konstruktivnímu úsilí o dosažení stejného cíle vyzývá i další politické strany v Turecku;
14. vyjadřuje politování ohledně množství soudních procesů vedených proti zvoleným starostům a dalšími politiky z důvodu používání kurdského jazyka nebo vyjádření jejich názoru na kurdskou otázku, jako je například soudní řízení, na jehož základě byla nedávno odsouzena Leyla Zanová, či soudní procesy s. 53 starosty, kteří jsou členy strany DTP;

(¹) Sdělení Komise nazvané „Strategie rozšíření a hlavní výzvy 2007–2008“, (KOM(2007)0663), s. 56.

Středa 21. května 2008

15. znovu opakuje své dřívější výzvy, aby turecká vláda předložila komplexní rámcový plán na posílení sociálně-hospodářského a kulturního rozvoje jihovýchodní části Turecka, kde více než polovina obyvatelstva dosud žije pod hranicí chudoby; zastává názor, že tento rámcový plán by se měl rovněž věnovat sociálním, ekologickým, kulturním a geopolitickým problémům projektu rozvoje jihovýchodní Anatólie; vyzývá Komisi, aby urychleným vypracováním takové strategie podměnila regionální složku podpory, která bude poskytnuta na základě nástroje předvstupní pomoci (NPP) ⁽¹⁾;

16. naléhavě žádá tureckou vládu, aby předložila celkovou národní strategii pro řešení otázky vnitřně vysídlených osob, která by odstranila stávající právní a praktické nedostatky a poskytla finanční a jinou potřebnou podporu, a umožnila tak návrat vysídlených osob a finanční vyrovnání;

17. bere na vědomí probíhající přípravy nové, civilní ústavy; vnímá je jako jedinečnou příležitost pro ústavní zakotvení ochrany lidských práv a základních svobod; znovu opakuje, že je zapotřebí vytvořit systém kontrol a vyvážených pravomocí, který bude zárukou demokracie, právního státu, sociální soudržnosti a oddělení náboženství od státu; rovněž zdůrazňuje, že nová ústava by měla zaručovat rovnost žen a mužů, zdržet se používání nejednoznačných kritérií, jako je obecná morálka, vyvarovat se toho, aby považovala ženy primárně za součást rodiny či komunity, a opětovně potvrdit lidská práva žen, včetně sexuálních a reprodukčních, jako jejich individuální práva;

18. zdůrazňuje, že je zapotřebí, aby se do tohoto ústavního procesu co nejvíce zapojila občanská společnost s cílem dosáhnout konsensu o ústavní budoucnosti Turecka zahrnující politické strany, etnické a náboženské menšiny a sociální partnery; všímá si zklamání a znepokojení části obyvatelstva nad tím, že zrušení zákazu nošení šátků na univerzitách nebylo součástí rozsáhlejšího souboru reformních opatření, která by vycházela z intenzivních konzultací s občanskou společností; opakuje své dřívější doporučení ohledně volebního práhu, které vyjádřil ve svém shora uvedeném usnesení ze dne 27. září 2006;

19. bere na vědomí pokrok, kterého bylo dosaženo v oblasti efektivit soudnictví; vítá záměr turecké vlády uplatňovat reformní strategii, jež má posílit nezávislost a nestrannost soudnictví a zvýšit důvěru v soudnictví ze strany občanů; domnívá se, že tato strategie by měla především zajišťovat soulad výkladu právních předpisů o lidských právech a základních svobodách s ustanoveními EÚLP; domnívá se, že této strategii nelze dosáhnout bez ambiciózního programu pro rekvalifikaci soudců; vyjadřuje znepokojení nad tím, že někteří představitelé soudní moci se negativně vymezili vůči mezinárodním úmluvám o základních právech a svobodách a vůči rozsudkům pro porušování EÚLP, které proti Turecku vydal Evropský soud pro lidská práva;

20. naléhá na Ústavní soud Turecké republiky, aby ve věci zákona o veřejném ochránci práv postoupil ke konečnému rozhodnutí, a umožnil tak vládě vytvořit úřad veřejného ochránce práv bez dalších prodlev; doporučuje Turecku, aby v této záležitosti spolupracovalo s evropským veřejným ochráncem práv a národními veřejnými ochránci práv v sousedních členských státech EU;

21. vyjadřuje znepokojení nad nepřátelstvím, které určité skupiny společnosti projevují vůči menšinám, a nad politicky a nábožensky motivovaným násilím; vyzývá tureckou vládu, aby podnikla kroky proti organizacím a skupinám, které takové nepřátelství rozdmýchávají, a aby všechny, kteří jsou ohroženi a obávají se o své životy, ochránila a trvale usilovala o vytvoření podmínek pro důsledné uplatňování základních lidských práv a svobod;

22. důrazně vyzývá příslušné turecké orgány, aby důkladně vyšetřily vraždu Hranta Dinka a tří křesťanů v Malatyi i všechny ostatní případy politicky, nábožensky či rasově motivovaného násilí; vyjadřuje politování nad vleklostí soudních procesů, jež se týkají těchto případů, nad podezřením z předpojatosti a pocitu beztrestnosti, který z ní pramení, a žádá úřady o úplné objasnění obvinění příslušných orgánů z nedbalosti a o postavení všech zodpovědných osob před soud;

⁽¹⁾ Nařízení Rady (ES) č. 1085/2006 ze dne 17. července 2006, kterým se zřizuje nástroj předvstupní pomoci (NPP) (Úř. věst. L 210, 31.7.2006, s. 82).

Středa 21. května 2008

23. vyzývá příslušné turecké orgány, aby důsledně a při striktním dodržení zásad právního státu vyšetřily zločinnou organizaci Ergenekon, rozkryly síť této organizace sahající až do státních struktur a postavily všechny zúčastněné osoby před soud;

24. bere na vědomí zjištění Komise o pokračujícím sestupném trendu v počtu případů mučení a špatného zacházení a o kladném účinku příslušných právních záruk; vyzývá však Komisi, aby prověřila, zda tento pozitivní výsledek nezeslabují protiteroristické předpisy a předpisy o policejní pravomoci; vyzývá tureckou vládu, aby zintenzívnila svůj boj proti mučení, k němuž dochází mimo vazební zařízení a uvnitř těchto zařízení, a proti beztrestnosti příslušníků donucovacích orgánů a aby ratifikovala a uplatňovala Opční protokol k Úmluvě proti mučení a jinému krutému, nelidskému a ponižujícímu zacházení nebo trestání, a zajistila tak systematické předcházení mučení a nezávislé sledování vazebních zařízení;

25. bere na vědomí hodnocení problematiky asimilace, které vyjádřil premiér Erdoğan během své nedávné oficiální návštěvy Německa; zastává proto názor, že by měla turecká vláda učinit nezbytné kroky, aby v rámci demokratického tureckého státu umožnila všem občanům rozvíjet svou kulturní identitu; poukazuje v této souvislosti na závazky stanovené v rámci pro jednání s Tureckem, které se týkají respektování a ochrany menšin a efektivního přístupu k učení se jiným jazykům než turečtině a k vysílání a veřejným službám v jiných jazycích;

26. vítá pokrok dosažený v oblasti ochrany žen před násilím a oceňuje práci, kterou v tomto ohledu odvedly veřejné instituce a organizace občanské společnosti; vybízí turecké úřady, aby dále snižovaly počet případů domácího násilí, tzv. „vražd ze cti“, a nucených sňatků, a to zejména důsledným uplatňováním příslušných právních předpisů, dalším prováděním soustavné osvěty, zřízením více útočistě pro oběti, intenzivnějším vzděláváním příslušníků donucovacích orgánů a pečlivým sledováním prováděných iniciativ; se znepokojením bere na vědomí skutečnost, že přístup ke spolehlivým údajům o výskytu násilí páchaného na ženách je stále problematický, a vyzývá tureckou vládu, aby tento nedostatek odstranila;

27. uznává, že v hospodářské, politické a akademické sféře v Turecku zastávají značný počet významných postů ženy, a opakuje, že klíčovými faktory dalšího hospodářského růstu a prosperity Turecka jsou rovné šance žen, přístup žen ke vzdělání a posílení jejich politického, hospodářského a společenského postavení; vyjadřuje však znepokojení nad tím, že celková míra zaměstnanosti žen v Turecku činí stále pouze 23,8 % (!) a že se téměř nezvýšila účast žen v politice; vybízí proto tureckou vládu, aby učinila další konkrétní kroky pro vyšší zapojení žen do pracovního procesu, se zvláštním důrazem na venkovské oblasti, a pro výraznější zahrnutí žen do systému zdravotnictví a sociálního zabezpečení a aby navrhla nástroje či přechodná opatření, jež zajistí vyšší míru aktivní účasti žen v politice;

28. vyjadřuje ocenění turecké vládě za její podporu úspěšných projektů spolupráce mezi partnery z EU a Turecka, jako je například partnerský projekt, který otvírá cestu pro vznik nezávislého orgánu pro rovnost žen a mužů, když v oblasti poskytování rovných příležitostí zajišťuje odbornou přípravu 750 úředníků; očekává, že tento orgán bude neprodleně zřízen;

29. konstatuje, že není zřejmé, jaké budou pravomoci navrhovaného Výboru pro rovné příležitosti tureckého parlamentu; vybízí turecký parlament k vytvoření specializovaného výboru s legislativními pravomocemi, který by byl zásadním nástrojem pro zlepšení dodržování práv žen a systematické zohledňování hlediska rovnosti pohlaví v Turecku;

30. respektuje a jednoznačně podporuje činnost ženských organizací v Turecku, které přispívají k posilování úlohy žen ve společnosti, napomáhají k ochraně žen před násilím a podporují podnikatelské aktivity žen, přičemž jsou zároveň kladným příkladem posilování postavení žen a přispívají k rovnosti žen a mužů;

(!) Statistická příloha k výše uvedené zprávě o pokroku Turecka za rok 2007.

Středa 21. května 2008

31. oceňuje pozitivní vývoj tureckého hospodářství; znovu opakuje své přesvědčení, že prosperity může dosáhnout pouze sociálně soudržná společnost opřená o silnou střední třídu; vyjadřuje proto politování nad tím, že výrazný hospodářský růst ovlivňuje trvale slabý pracovní trh jen nízkou měrou; poukazuje na nutnost zabývat se problémem stínové ekonomiky a postavit systém sociálního zabezpečení na udržitelné základy; domnívá se, že významnější role malých a středních podniků by mohla hospodářský růst urychlit;
32. poukazuje na to, že budovat partnerství potřebná pro fungování sociálně orientované tržní ekonomiky lze prostřednictvím účinného sociálního dialogu; vyjadřuje zklamání nad tím, že bylo v oblasti posilování mechanismů sociálního dialogu dosaženo pouze omezeného pokroku; naléhavě vyzývá tureckou vládu, aby důsledně uplatňovala úmluvy Mezinárodní organizace práce, a podtrhuje, že je zapotřebí odstranit stávající omezení svobody sdružování, práva na stávkou a práva na kolektivní vyjednávání;
33. vyjadřuje znepokojení nad skutečností, že turecká policie použila při zákroku proti demonstrantům na prvomájové manifestaci, která se konala v roce 2008 v Istanbulu, nepřiměřenou sílu; opět připomíná, že svoboda sdružování a pokojná činnost odborů představují podle EÚLP základní právo;
34. zdůrazňuje význam přístupu ke vzdělávání, který je klíčem k sociálně soudržné společnosti; oceňuje kampaň turecké vlády a občanské společnosti vedenou s cílem zvýšit počet dívek zapsaných do škol; upozorňuje však, že je nutné zajistit registraci všech dětí při narození a zlepšit sledování a vymáhání dodržování povinné školní docházky, aby se dále snižoval počet dětí, které školu nenavštěvují; oceňuje pozitivní výsledky, kterých dosáhla turecká vláda v oblasti odstraňování dětské práce, a vybízí ji, aby ve svém úsilí v této oblasti pokračovala;
35. vyjadřuje znepokojení nad mírou korupce; naléhá na turecké úřady, aby vypracovaly souhrnnou protikorupční strategii pro účinné potírání korupce;
36. je znepokojen značnými rozdíly v rozvoji jednotlivých tureckých regionů a rozdíly v rozvoji venkovských a městských oblastí; vyzývá tureckou vládu, aby předložila komplexní strategii, která se bude těmito rozdíly zabývat; vyzývá Komisi, aby Parlamentu do konce roku 2008 předložila informace o příspěvku EU k tomuto strategickému plánování v rámci nástroje předvstupní pomoci v letech 2007 a 2008;
37. vyzývá tureckou vládu, aby u projektů s dalekosáhlými důsledky, jako je výstavba přehrad v údolí Munzur, přehrady Alliano, výstavba přehrady Ilisu a těžba zlata v Bergamě a dalších oblastech, které ohrožují historické dědictví i jedinečnou, cennou krajinu, uplatňovala evropské normy; vyzývá tureckou vládu, aby při plánování regionálních rozvojových projektů vycházela z právních předpisů EU;
38. důrazně odsuzuje násilí páchané Kurdskou stranou pracujících a jinými teroristickými skupinami na tureckém území; odsuzuje útok, při kterém v lednu roku 2008 ve městě Diyarbakir přišlo šest osob o život a více než 60 dalších utrpělo zranění, a vyjadřuje upřímnou soustrast rodinám obětí tohoto zločinu; znovu vyjadřuje svou solidaritu s Tureckem v boji proti terorismu a opakovaně vyzývá Kurdskou stranu pracujících, aby bezodkladně a bez dalších podmínek vyhlásila a dodržovala příměří;
39. opakuje svou výzvu, aby turecká vláda neprováděla žádné nepřiměřené vojenské operace, které by narušovaly svrchovanost iráckého území; naléhá na Turecko, aby respektovalo územní celistvost Iráku, dodržovalo lidská práva a zásady právního státu a aby zajistilo, že oběťmi nebudou civilisté; naléhavě vyzývá iráckou vládu a iráckou kurdskou regionální samosprávu, aby nedovolily využívání iráckého území jako základny pro teroristické činy proti Turecku; vítá komunikaci mezi vládami Turecka a Iráku a vyzývá rovněž k přijetí opatření k prohloubení spolupráce s kurdskou regionální samosprávu, která by umožnila Iráku účinně předcházet teroristickým útokům;

Středa 21. května 2008

Regionální problematika a vnější vztahy

40. připomíná závazek Turecka udržovat dobré sousedské vztahy a zdůrazňuje své očekávání, že se Turecko zdrží veškerého vyhrožování sousedním zemím a že všechny přetrvávající spory vyřeší pokojně, v souladu s Chartou OSN, dalšími příslušnými mezinárodními úmluvami a dvoustrannými dohodami a závazky; zejména vyzývá turecké úřady, aby v duchu dobrých sousedských vztahů zahájily dialog s Řeckem (např. o kontinentálním šelfu v Egejském moři) a Bulharskem (např. o vlastnických právech bulharských thráckých uprchlíků) s cílem uzavřít všechny dosud nevyřešené dvoustranné spory;

41. podtrhuje nutnost nalézt komplexní řešení kyperské otázky; vítá dohodu, k níž dospěli představitelé obou společenství dne 21. března 2008 na Kypru, a vyzývá obě strany, aby využily stávající příležitosti a dosáhly celkového urovnání kyperské otázky v rámci OSN, které bude založeno na zásadách, na nichž je vybudována EU; v této souvislosti připomíná svá předchozí usnesení, v nichž uvádí, že stažení tureckých sil by jednání o urovnání usnadnilo;

42. vítá vytvoření nástroje finanční podpory, jenž má povzbudit hospodářský rozvoj tureckého společenství na Kypru; opětovně vyzývá Komisi, aby předložila zprávu věnovanou konkrétně provádění a účinnosti tohoto nástroje;

43. vítá zlepšení vztahů panujících mezi Řeckem a Tureckem, jehož bylo dosaženo v průběhu uplynulého desetiletí, a pokračování dobrého politického klimatu, které prokázala také nedávná oficiální návštěva premiéra Řecké republiky Kostase Karamanlise v Turecku, která dává naději na další zlepšování dvoustranných řecko-tureckých vztahů, zejména pokud jde o vyřešení všech problémů, na něž Parlament upozornil ve svých dřívějších usneseních, pokojným způsobem a v souladu s mezinárodním právem a závazky přijatými na základě rámce pro jednání;

44. vyzývá tureckou vládu, aby ukončila hospodářskou blokádu a znovu otevřela svou hranici s Arménií a plně obnovila hospodářské a politické vztahy s touto zemí; opakovaně vyzývá tureckou a arménskou vládu, aby zahájily proces usmířování za dobu současnou i minulou, který umožní přímou a otevřenou diskusi o událostech, k nimž v minulosti došlo; vyzývá Komisi, aby k tomuto procesu usmířování přispěla;

45. uznává, že Turecko je významným partnerem EU, pokud jde o naplňování zahraničněpolitických cílů EU v černomořské oblasti, střední Asii a na území Blízkého a Středního východu; vyzývá Radu a Komisi, aby lépe využívaly potenciál úzkých vztahů mezi EU a Tureckem v těchto regionech;

46. naléhavě žádá Turecko, aby podepsalo Římský statut Mezinárodního trestního soudu, neboť se jedná o zásadní mnohostranný nástroj;

47. oceňuje zapojení Turecka do misí a operací evropské bezpečnostní a obranné politiky v Bosně a Hercegovině a v Konžské demokratické republice a do operací pod vedením NATO v Kosovu, Dárfúru a Afghánistánu;

48. vyjadřuje však politování nad tím, že Turecko vzneslo námitky proti navázání strategické spolupráce mezi Evropskou unií a Severoatlantickou aliancí na základě dohody „Berlín plus“ a nad rámec této dohody; je znepokojen negativními důsledky, pokud jde o ochranu vyslaných pracovníků EU, zejména členů policejní mise EU v Afghánistánu a členů mise EU na podporu právního státu v Kosovu, a vyzývá Turecko, aby tyto námitky vzalo co nejdříve zpět;

Vztahy mezi EU a Tureckem

49. naléhá na tureckou vládu, aby bezodkladně a v plném rozsahu uskutečnila opatření vyplývající z dohody o přidružení uzavřené mezi ES a Tureckem a z dodatkového protokolu k této dohodě; připomíná, že nesplnění závazků Turecka bude i nadále vážně narušovat proces vyjednávání;

Středa 21. května 2008

50. uznává ambici Turecka stát se euroasijskou energetickou křižovatkou i úlohu, kterou může hrát v zajišťování energie pro Evropu; oceňuje pokrok, jehož Turecko v oblasti energetiky dosáhlo; připomíná své výše uvedené usnesení ze dne 24. října 2007, ve kterém podpořil zahájení jednání v této věci; vybízí Turecko, aby se stalo plnoprávným členem Evropského energetického společenství, a prohloubilo tak spolupráci mezi EU a Tureckem v oblasti energetiky, což může být přínosné pro všechny zúčastněné strany; vyzývá Turecko, aby plně podporovalo projekt výstavby plynovodu Nabucco, který je jedním z evropských prioritních projektů;
51. vyzývá Komisi a tureckou vládu, aby zahájily jednání o dohodě mezi EU a Tureckem o zjednodušení vízového režimu;
52. upozorňuje, že jedna z hlavních tras přistěhovalců z Blízkého východu a z jižní Asie do Evropy vede přes turecké území; zaznamenává, že v oblasti řízení migrace bylo dosaženo pouze omezeného pokroku; vyzývá Komisi a Turecko, aby zintenzívnily jednání o readmisní dohodě v souladu se základními lidskými právy tak, aby mohla být uzavřena bez dalších prodlev; naléhá na tureckou vládu, aby řádně prováděla stávající dvoustranné readmisní dohody uzavřené s členskými státy EU, včetně příslušných protokolů;
53. vítá pokrok, jehož turecká vláda dosáhla v oblasti vzdělávání, odborné přípravy, mládeže a kultury, pokud jde o sbližování s *acquis* EU; podtrhuje význam úzké a trvalé spolupráce mezi EU a Tureckem v těchto oblastech, které jsou klíčovým faktorem úspěšné dlouhodobé modernizace turecké společnosti;
54. vítá jmenování Istanbulu jako evropského hlavního města kultury v roce 2010, neboť je to příležitostí pro posílení mezikulturního dialogu a spolupráce mezi EU a Tureckem;
55. znovu opakuje, že podporuje dialog mezi občanskou společností Turecka a EU, a vyzývá Komisi, aby předložila zprávu o činnostech prováděných v tomto rámci a o pomoci poskytnuté turecké občanské společnosti na základě nástroje předvstupní pomoci; vyzývá vládu Turecka, aby tureckou občanskou společnost těsněji zapojila do procesu reform;
56. vítá skutečnost, že prostřednictvím nástroje předvstupní pomoci jsou podporovány aktivity, jejichž cílem je přispívat k informovanější veřejné debatě o rozšiřování EU; vyzývá tureckou vládu, nevládní subjekty v Turecku a EU, aby těchto prostředků plně využívaly k silnější podpoře reformního procesu a k dalšímu utužování vztahů mezi EU a Tureckem;
57. vyjadřuje politování nad tím, že Komise nevydala zprávu navazující na studii dopadů zveřejněnou v roce 2004, a naléhavě žádá, aby byla Parlamentu bezodkladně předložena;
58. vyzývá tureckou vládu, aby vytvořila veškeré struktury, které jsou nezbytné pro poskytování pomoci v rámci nástroje předvstupní pomoci v plném rozsahu a pro zvýšení schopností Turecka tuto pomoc využívat; vyzývá Komisi, aby do konce roku 2008 předložila zprávu o pomoci poskytnuté Turecku v rámci nástroje předvstupní pomoci od roku 2007;
59. opětovně upozorňuje na význam dvoustranných a trojstranných programů přeshraniční spolupráce (Turecko-Řecko-Bulharsko) a činností prováděných v rámci programu přeshraniční spolupráce evropského nástroje sousedství a partnerství pro černomořský region, které jsou vhodným prostředkem podpory těsnějších sociálních, kulturních a hospodářských kontaktů mezi partnery na místní úrovni v příhraničních oblastech;
- *
* *
60. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, generálnímu tajemníkovi Rady Evropy, předsedovi Evropského soudu pro lidská práva a vládám a parlamentům členských států a vládě a parlamentu Turecké republiky.
-